

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptantóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és esütörtökön.

Szerkesztőség: Gromon- és Zrínyi-utca sarkán.

Kiadóhivatal: Csendes-utca O.LÁH-Féle ház.

A főváros és a vidék.

Valahányszor ez a két fogalom egymásmellé kerül, minduntalan eszünkbe jut az ég boltozata.

A nap millió bolygóját vonzza, taszítja örökösen. Az emberi szem előtt úgy tűnik föl az égből, mintha rajta minden mozdulatlan merevségben állana, pedig hát forog a nap is és forognak ehhez képest a bolygók is.

Nem úgy értjük ezt a bolygó-rendszert, mintha a főváros csakugyan nap volna, s az ország többi városa semmisséggé, csekély bolygóvá válnék chez a naphoz képest.

Nem így értjük. Sőt tudjuk azt, hogy a főváros nagysága egy cseppet sem függ a vidéki városok kiesinségétől, míg ellenkezőleg ez utóbbiak sorsa egyes egyedtől a fővároséhoz van kötve.

Rossz taktika, rossz politika az, melyet a társadalom most követ. Egy végtelen centralizáció, örökös körforgás a vidéki városok sorsa, a nagy bolygó, a főváros körül.

A főváros 40 év óta valóságos amerikai fejlődésben van. Lakóinak a száma megkétszereződött, intézményeiben a haladás óriási mérvű.

Az ország ipari és gyártelepei, kereskedelmi és humanitárius intézetei, a tudomány, a művészet mind ide tödülnek, mint a méhek a kaptárba.

És ez az óriási haladás tagadhatlanul a vidék hátrányára megy. Mert a helyett, hogy a nemzet minden javának nagy emporiuma a javakból csak valamit nyújtana a vidéknek, még az utóbbi küldi minden erejét a fővárosnak.

Nem a nap melegíti meg a bolygókat, hanem a bolygók sugározzák a meleget a napra. Ez a megfordított világrendszer.

A vidék tödül a fővárosi élet légkörébe. Tagadhatlan, hogy ott nagyon sok a vonzó. A gazdag ember elviszi pénzét, hogy néhány jó hetet töltsön, a szegényebb osztály, a munkás, az iparos is föltödül a fővárosba, a hol tanulni, tapasztalni akar.

Csakhogy ez a tapasztalat nagyon keserű.

A főváros minden talpalattnyi tere okkupálva van. Épp e tödülés folytán annyi a munkaerő, hogy a főváros munkatelepei nem képesek valamennyinek foglalkozást adni. A külföldi idegenek töltöttek be minden tért.

Igy történik, hogy a Budapestre tödülő magyar munkakeresők ezrei elzúllódnak, tolongvasra kerülnek, vagy a mi-még rosszabb, bűnre esábitja őket az éhség, a kenyér utáni hajsa.

Innen van az is, hogy a fővárosban történt öngyilkosságokat nyolcz tízezerben vidékiek követik el. Innen van, hogy a bűnkronikák legismertebb alakjai hétézredrésben vidéki illetőségűek.

Valójában szomorú jelenség!

Érdeemes arra, hogy azok foglalkozzanak vele behatóbban, a kiknek módjukban áll a bajon segíteni, még pedig nem felületes, látszólagos módon, hanem gyökeresen.

Mert mi e szerencsétlen viszonyoknak az oka?

A mód nélkül, minden terv és észszerűség ellen való központosság. Míg a főváros évről évre halad szokatlan léptekkel, addig a vidék aránylag nemcsak, hogy nem megy előbbre, hanem fejlődik visszafelé.

A vidéki nagyobb városok igen szomorú képet nyújtanak a fővároshoz képest. Nem csoda, ha a nálunk járt francziák azt mondták Szegedről, hogy az csak egy szép mezőváros, nem csoda, ha H. M. Vásárhely, B. Csaba, Szentes nekik csak nagy falu volt.

Berlin mellett a német birodalomnak 22 fővárosa van. Mindenik külön-külön saját kulturával, saját vonzó erővel bír, s az idegen, a ki Berlinbe érkezett, nem akar ott megállapodni, hanem tovább megy München, Frankfurt, Lipse, Drezda, Hamburg, Bréma, Köln és tovább végig a művészet az ipar, a kereskedelem, a tudomány, a kultúra minden formájának nagy emporiumain.

Hát nálunk?

Az idegen hová menjen?

Hol van a vidéki nagy városokban olyan intéz-

mény, melyért érdemes volna utazást tenni? Egy káptár, egy nagy könyvtár, vagy hogy praktikus oldalról fogjuk fel a dolgot, hol található egy nevezetes ipartelep, gyár, vagy kereskedelmi esarnok?

Pedig erre meg van minden kellék számos vidéki városunkban. Első sorban önálló s tömör társadalmi élet, másodsorban könnyű közlekedés, és harmadsorban a nyerstermények közelsége nagy előnyt nyújtanak a vidék fejlődéséhez.

Nem említtük nevet, de találhatunk 15 olyan várost, melyben csekély fáradsággal lehetne megalkotni az illető vidék kulturális központját.

Ezt első sorban az illető városok vezérférfiai vihetnék keresztül, másodsorban és főleg a kormány tehetne sokat a vidéki városokért.

Nyújtson alkalmat arra, hogy a vidéken gyártelepek alakulhassanak. Az egyik legyen ipari, a másik kereskedelmi központ. Adjon a kormány az egyik városnak ipari kedvezményeket, a másiknak művészakadémiát, a harmadiknak egyetemet.

És ekkor megváltoznék a helyzet a főváros és a vidék között.

A főváros keresni fogja a vidéket, és maga fog oda eljárni, hogy magának kérje ki a kultúra gyümölcsét. A főváros kereskedelme föl fogja keresni a vidéki piacokat, nem ügynökök által, hanem közvetlenül; s viszont a főváros kereskedői a vidéki ipartól fognak előnyöket kérni, ahelyett, hogy a külföldhöz fordulnának.

Ez korántsem válhatik a főváros kárára. Itt a fejlődés ugysz természetellenes s az élet mihamarabb tengődéssé válik. Olyan valami folyik itt le, mint mikor egy órát felhúznak s annak kerekét is ugyancsak hirtelen, rendszer nélkül leforognak. Az órát újra meg újra felhúzzák.

De végre is a kis kerék megkopik s az órának más kerekeket, más szerkezetet kell beletenni. Ez a főváros képe. A rohamos haladás meg fog állapodni, s

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Az én egyetlen csalódásom.

Kiszakítottam naplómól három lapot s kész a tárcza.
Első szerelmemet akarom így megörökíteni. Voltam ugyan azóta is szerelmes, de olyan forrón, mint ez egyszer, még nem; és annál inkább érdekesnek tartom első szerelmem történetét, mert ömlengéseim, vallomásaim ez egyszer az annyira imádtott „ő“ szívében vízhangra is találtak. Igaz ugyan, hogy kapitulációmmal s kiábrándulással végződött, de sebját kiheverte „szézzet szívem“ a bajt.

Álljon itt egykoru följegyzésem.

. . . ápr. 1.

A téli színiévd vége felé jár. Ma este is ott voltam rendes helyemen s mint rendezés, ma is elmerültem az aranyos kis Táravölgyi Ilma nézésébe.

Ma szöke parókája volt, az arca is ajka is művésziessen ki volt festve; rózsaszín ruhája úgy a derekához simul, hogy igazán megirigyeltem azokat a szövetszálakat, melyekből ruhája állott s azokat a gombokat, melyek ruháján voltak.

Milyen igaz volt! Mily esábitóan villogtak kék szemei süri szemöldéjei alatt!

Úgy éreztem mintha minden pillantása nyílként hatolt volna szívembe. Aztán az a mosoly, az az isteni kacagás! Igaz ugyan, hogy csak jatekból kacéngatott s kacagott, hanem azért engem totálter megigézett.

Magam is esodálkozom, hogy miért nem födöztem előbb föl bajjait, s miért éppen most, mikor már a téli színiévd vége felé jár, s a vándor pappó nem sokára utra kel. Ma április 1-én, — holott 14-én lesz már az utolsó előadásunk.

De hát mégis szeretem őt . . . nagyon szeretem, imádom.

. . . ápr. 3-án.

Végre valahára megismerkedtem vele. Ott is voltam a lakásán, meglátogattam őt.

Eragadó szép volt, mint mindenkor, nem volt ugyan paró-

ka a fején, sem a festék prózája nem vetett árnyat igéző arezának szép vonásai költészetére, de azért énnekem tetszett, sokkal jobban tetszett, mint tegnapelőtt a színpadon.

Lakása az emeleten volt, a magashán, mint a hogy minden a gyal a magashán lakik. Igaz ugyan, hogy a lakásadója egyszerű eszmadia, de úgy látszik — ő is olyan demokrata, mint a milyen én vagyok. Bútorai is kopott, a szobában rendetlenül volt összehányva minden, de a gyémánt még a porban is gyémánt marad, a rendelenség meg művészi vonás.

Nagyon barátságosan fogadott.

— Csoda, hogy egyszer ön is meglátogat engem.

— Oh — sóhajtottam — ha meg is tiltotta volna, még akkor is eljöttem volna, mert . . .

Majd ki mondtam már, hogy „mert szeretem,“ de sikerült ezt a sokat mondó szót lenyelnem, mert koránnak tartottam még a nyilatkozást.

— Hogyan gondolja — szólott az égiek hangján — talán csak nem vagyok én olyan szörnyeteg, hogy megtiltsam valakinek a látogatást? És aztán olyan vonzó erőt tulajdonít nekem, hogy mindazonon el kell jönnie hozzám, ha akar, ha nem?

— Oh! ne is mondja ki a szörnyeteg szót, kisasszony, hiszen ön angyal, tudja azt mindenki; és a mi a vonzó erőt illeti, hát hogy ne tulajdonítanám önnek, ha egyszer érezem!

— Úgy? . . . volt rá a felelet.

Kissé magasan kezdtem ugyan a társalgást, de azért meg kellett maradnom a rendes kerékvágásban. Ha alább szállók hirtelen, azt hiszi hogy nem tudom mit beszélek. Meg kellett őriznem azt a jó véleményét, a melyet megjelenésem kellett benne azonnal.

Végre aztán ő tért el a kezdett sóhajtozásoktól s azt kérdezte, hogy a tegnapi játéka, hogy tetszett nekem?

— Eragadó volt kisasszony! kitünően játszott. Ön már kész művésznő.

— Ugyan ne bókoljon, mondjon objektív ítéletet.

— Objektív ítéletet mondtam, higgye el, kedves kisasszony!

— Aztán melyik jelenetnek tetszett leginkább?

— Az a melyikben egy szót sem szölt, sem nem énekelt,

hanem a másodénekest átölelte, melyen a szemébe nézett, majd egy ezupánó esököt nyomott az ajkára.

— Menjen, maga esúnya! — meselkedett. — Hiszen gúnyolódik!

— Nem, isteneimre nem, mert én kimondhatatlanul irigyeltem a másodénekest. Átkoztam is sorsomat, mert nem lettem szénsz, és miért nem lettem másodénekes.

— Maga naiv!

— Nem, édes kisasszony, nem vagyok én naiv, komolyan, nagyon komolyan beszélek.

Béle melegeittem a beszélgetésbe; a homlokom izzadt, arcom is égett, kezimmal — most is röstellem — egyetlenül hadonáztam, nem találtam helyemet.

— Ha ön, Csorépi úr, (mintha csak a mennybéli angyalok legangyalabibba szólított volna nevenem!) őszintén beszél, úgy én hajlandó vagyok föltételezni arról, hogy szerelmes.

— Oh, igazza lenne nagysádnak!

— Most már nagyságnól kezdtem.

— S ugyan kibe? — kérdezte.

Szerelmes pillantást vetve rá, feleltem:

— S még kérézdi?

— Talán csak nem belém?

— Igen ó, igen nagysádba (itt már leereszkedtem, egyik térdeimre s mint a hogy illik, jobb kezemet a szívemre tettem), mert én szeretem, igazán, forrón, kimondhatatlanul szeretem. Szeretem mint a pünkösdi róza festő bíborpiros kelyhe a gyémántgyöngyként ragyogó harmateseppt, mint a tavasszal új életre ébredt rétt az illatos virágokat, mint . . .

És mondtattam neki még egy sereg „keltői“ hasonlatot. A hatás megvolt.

Szépön megfogta karomat, fölemelt térdelő helyzetemből és egy esököt nyomott arcomra utána mondva:

— Maga kis hóhó.

Azt hittem, hogy az egész mennyország szakadt rám.

. . . ápr. 10.

Szeretem őt még mindig, szívem teljes hevével, sőt még inkább szeretem mint előbb, szeretem az örjongségig.

ekkor a vidéknek kell előtérbe lépni iparával és minden egyéb előnyeivel.

Csak hogy erről előre kell gondoskodni. Teremtani kell virágzó központokat nálunk az alföldön, a földvidéken és királyhágón túl és mindenütt.

Az ezredéves ünnepünk az lenne a legméltóbb megünneplése, ha egy sereg virágzó központra mutatnánk büszke örömmel.

Német-orosz előőrsek.

A szép lelkek mindenütt találkoznak s az életjelenségek minden térén érintkeznek a szélsőségek. Így az osztrák birodalmi tanácsban karöltve látjuk a német-áriai Steinwendert a cseh-mongol Gregorrel, a mint gróf Taaffé s a jelen századot a küzdőterre hívják. Taaffe elfogadja a kívánást, a mennyiben — hiszen látvátása s fizetve lesz érve — megjelen a porondon; egyebekben pedig aligha fog reagálni a két Ajax attackjaira; művésze-tet ugyanis csak arra szorítkozik, hogy sző nélkül lenyeli a leghegyesebb késeket s a legrosszabb kardokat; a tűzokádás adománya azonban már megtagadotttól föle a mi pedig a századot illeti, az mind a két rémgyer-meken a kiesinylés egy mosolyával áthaladva napirend-re fog térni, melyen egészen más tárgyak vannak, mint a kis pangermán és ruzsómán Herostratosok örült hallucinációi.

De sajátságos marad mindig s oly jelenséget képez, melynek néha komoly aggályokat kell szűlnie, az, hogy az osztrák birodalmi tanácsban majdnem mindig németek, csehek, lengyelek, szlovének, olaszok, ruthének és horvátok viszik a szót és majd soha sem osztrákok. Minden nap látjuk azon államban, melyhez a legbensőbb érdekűközség ezer fonala fűz bennünket, a nemzeti partikulárizmust, a hűtlenségig hajtott nemzetiségi fűlázást izmosodni, az ellentétet az egyes törzsek közt folyton ellenségesebbékedni. Dacára a „Versöhnungs-ministerium” valóban bámulatos equilibriztikai cselekményeinek, a többség elmozdulási processusa ellenállhatlanul, állandóan halad előre.

Az ifjú cseh törödek e hó 16-án formálisan a leghatározottabban, minden kibékülést kizáró módon az ellenzék-rez tért a Taaffe-kabinet ellen. A banda mindenesetre kiesiny, csak hat nem komolyan veendő jelesülés-hóbor-tos föből áll: de oly testületben, melyben a szavazatok nem mérlegeltek, hanem számítottak és szemben oly többséggel, mely, mint a birodalmi gyűlés képviselőhá-zában, soha nem volt jelentékeny s igen gyakran ves-zélyes ingadozásoknak volt alávetve, hat nem lényegte-len szám.

Még csak a Corinini-klubnak kell határozottan az ellenzék-re menni s a szeszadó által az engesztelhetetlen-séggel irritált lengyel-klubbeli törödeknek maródisko-dni s akkor a kabinetnek nincs többsége.

Azon többség, mely a Taaffe-kabinetet ily módon buk-tatta volna meg, mindenesetre nyomorúságos politikai törvényhozási anyag lenne, maródiak gyűlékezete, mely-ből a világ egyetlen tábornoka sem lenne képes tisztes-séges hadsereget alakítani.

Csak hogy ezen körülménnyel szemben a helyzet annál szomorubbán alakul.

És annál sürgetőbb azon birodalmi tanácsbeli férfi-

Tegnap délen a „Faluzsna” próbája után haza kísértem. Hogy dobogott a szívem útközben!

Megigértém neki, hogy ma meglátogatom újra. Meg is en-gedte, hogy most már tegezhessem őt. Boldognak éreztem magam nagyon, mert hiszen viszont szeret.

Alig vártam a mai délutánt, alig vártam, hogy eljőjön a látogatás ideje. El voltam rá készülve, hogy öléssel és csokkkal fogadj, mert hiszen szeret.

Végre elérkezett az idő. Repeső szívvel mentem föl a lépcső-kön, nem is mentem, hanem repültem.

A szobában csend volt. Bizonyosan varrt, vagy tanulta sze-repét; kopogtat ajtaján, mire ő felkiáltott belőlről:

— Szervusz, édes Belám, elhoztad-e az igért karpereczet! — Benyitottam s az aranyos zavartan mondja:

— Vagy én az! ... Azt hittem ...

A féltekénység, a csalódás és rászédelés törtét éreztem szí-veben.

— Hát a kisasszonyunk „édes Belája” is van? (A tegezés díeső korszaka letűnt már.) Csak legyen ön az „édes Belá”-é, a ki karpereczet ígért, nem zavarom boldogságukat, ajánlom ma-gamat.

A mint kiértek az utcára, találkozom a Béla pajtással, éppen befelé veszi útját.

— Csak siess, — mondom neki — már várják a karpere-czet.

*

Eddig a naplóban leírt história. Ezek után én kiábrándítam a forró szerelemből. S mintán már a színtársulat eltávozott, egy este quaterkázás közben, szerelmi élményeket meséltek barátaim: csak akkor tudtam meg, hogy az isteni Ílmának nem csak Belája, hanem János, Palfi, Aladárja és sok más imádója is volt, a kiket mind viszont szeretett, mint engem, és a kikől sikerült is karpere-czet, gyűrűt filheraltól vagy más értékes dolgokat szereznie. A szerenésen flótasok valamennyi azt hitte, hogy ő egyetlen lakója az isteni Ílma kisasszony szívének.

En csak egyszer élveztem a viszontszeretetés boldogságát, de nem is kérék belőle többet.

ak föltelesség, kikben szív, értelem s politikai érettség van, föltelem a kiesinyés differenciákat, a különleges érdekek ellenkezőst kölcsönös engedmények által kiegyen-líteni s egy osztrák pártta egyszül.

Egy nagy erős, tisztult hazafiság által indított ál-lamférfiú belátás és mérsékelt által támogatott, nemcsak kormányképes hanem a kormányzásra erős többségi párt alakítására bőven megvannak az elemek az osztrák bi-rodalmi tanács képviselőházában: a Herbstek, Chlumec-kyek, Sturmok, Coroniniek, Riegerek, Hausnerok stb. le-hetetlen, hogy vonakodjanak egymással fuzionálni, midőn arról van szó, hogy a parlamentárizmust s az alkotmány-nyosságot a bizonyos enyészettől megmenteni. Ausztriát a pánorosz és pangermán előőrsektől megtisztítani kell, kik határain már szemérmelenül cirkálnak és ögyeleg-nek.

A részletekkel való visszaélések.

A „Magyar Mereng” szerkesztősége küldte be lapunknak a következő közérdekű közleményt:

A részletekkel fűzött kereskedés oly tág teret nyújtja a leg-veszedelmesebb visszaélésnek, hogy a többnyire szegény emberek-ből álló részletvászáró közönség panaszai sok dolgot adnak az illetékes hatóságnak, de mennyi azoknak a száma, kik keservüket csak szomszédoknak panaszolják el, vagy magukba fojtják, mert nem tudják az utakat és módokat, hogy hol és miként mondja el baját.

Az 1883. évi XXXI. törvényezék 8. szakasza azt az intéz-keést tartalmazza, hogy a részletgyűjtlet megtámadható, ha az ér-tékpapír oly árban adatott el, mely az üzlet megkötésekor jegyzett árfolyamot és annak a részletgyűjtlet tartama szerint számítandó évi 15 százalékkal meghaladja.

A törvényhozó intenzója kétszegtelenül az volt, hogy a ve-vőt, ki többnyire oly körökbe tartozik, ahol az árakal és a szá-mításokkal nem igen van tisztában, megóvja az uszoráskodó kizsi-polyozástól; és különben a 15 százalékmal elég dus polgári ha-szon oly üzlettel, hol az eladó fölzölzagal biztosítja a ve-vőt.

Tehát a törvény értelmében az eladó jogosítva volna, oly papíros, melynek árfolyamértéke 100 frt, 116 frt eladni.

Azonban a gyakorlatban másként áll a dolog. A részletgy-űjtletet legelőbb 24, de jobbra 36 havi részletre adják el és a 15 százalékos hasznat nem úgy számítják, mint a törvény szelleme kívánja, azaz a künnlevő tőkésszeg után pro rata temporis. ha-nem az üzlet egész tartamára, úgy, hogy egy 100 frtos értékpap-ír 24 havi részletre 130 frton, 36 havi részletre 145 frton ada-tik el. Minthogy a törvény értelmében az egyes részletek közötti határidőnek egyenlőnek kell lenni, világos, hogy az eladónak az eladott értékpapírral beruházott tőkéje, a részletgyűjtlet megkötésé-től annak lejártáig számítandó idő feléig van csak kűnn.

Igy tehát az eladónak a törvény 8-ik szakaszában engedélye-zett 15% helyett 30% haszna van oly üzlettel, melynek az el-a-dott tárgy maga biztosítékul mindaddig az 5 bírtokában marad, míg a vételő az uszorahason, a bélyegilletékek, különbözö díjak és költségek teljesen nimesenek lefizetve. Ha ezeket a díjakat és melléköltségeket mind hozzászámítjuk, akkor a legkritikábil esetben marad a tülzétés 50—60%-on alul. Egy 8 frt 30 kr. értékű Baslika sorsjegy részletfizetésre vásárolva egy szegény mosónéknak épen 16 frtjába kerül. Ezt pedig nem lehet már polgári haszon-nak mondani, ez veszedelmes uszora.

Az úgynevezett zálogüzletlajdonosok ellen — még pedig jogosan és helyesen — mindig szigorúbb és szigorúbb rendeleteket hoznak, hogy mennyi kamatot szabad szedniük, hogy a bélyegil-letéket nekik kell fizetniük el. Ezek az intézkedések jogosak és méltányosak, — de mi történik most. Nézzünk csak körül a fővá-roshban, azt látjuk, hogy az úgynevezett zálogüzletlajdonosok üzleteiket lassankint részletüzletékké változtatják.

A ki tárgyakra ad zálogkölcsönt annak 10,000 frtot bizto-sítékul kell letenni, nem szabad 15%-nál nagyobb kamatot szedni a zálogkölcsönt 6 hónapnál hosszabb időre nem állíthatja ki, a bélyegkeket és díjakat neki kell fizetni, a mellett gyakran ki van téve annak a veszélynek, hogy a tárgyak megbeszélésénél esalód-hatnak vagy megesalhatk, végül a zálogba tett tárgyakhoz drága bé-rhelyiségekre van szükség; ellenben a részletüzletnél nem kell biztosíték, nem kell nagy helyiség, nimes eszt arra, hogy esalódjék vagy megbeszáltsék, a bélyegkeket és díjakat a ve-vő fizeti és mindezenen fölül szedhet még annyi kamatot a mennyi csak neki tetszik, mert oly időre állítja ki a részletüzletet, a mint akarja és az értékpapírokat nem teszi tönkre a moly, mint a ruhákat tehát jövedelme mindenképpen biztos.

Egy tekintélyes napilap a részletfizetésre eladott sorsjegyekről írva azt az óhajt fojtja ki, hogy az 1883-ik XXXI-ik trvezék 8. szakaszát kuriai döntvényenül akként magyarázzák, hogy a részlet-gyűjtlet tartama szerint számítandó évi 15 százalékos csak a künn levő követelés idejére, vagyis pro rata temporis számítandó, mert a törvényhozás szelleme ezt így kívánja. Azonban sokkal helye-sesebbnek tartanók mi azt, ha maga a törvényhozás tené ez, annál is inkább, mert a sorsjegytárgyalásokról szóló új törvényjavaslat tár-gyalásánál lesz alkalom ezzel az ügygyel is behatóbban foglalkozni.

Színház.

Szombaton kezdte meg Schulz Gyula német színtár-sulata a városi színházban operette-előadásait.

Hogy a német műzsanak van-e joga színpadunkon hirdetni művészetét, azzal itt bővebben nem foglalkozhatunk, mult számunk vezéregyike is érintette föltalag e kérdést, Mi hisszük, hogy e 14 német operette-előadás éppenséggel nem képes használni a német szellemnek a magyar rovására és különben is a sehullverésin-eszmék-nek nimes is talaja nemesak városunkban, de sőt a né-metajku megyénkbeli községekben sem. A bácskaik mind

jó magyar hazafiak, de azért szívesen megnézik az ide-gen nyelvű előadásokat is, mert ezáltal nem a germa-nizmusnak hoznak áldozatot, hanem csak a művészetnek.

E rovában tehát az előadásra s a társulat tagjaira vonatkozólag akarunk röviden referálni.

A két bemutató előadás bérletszűnetben tartott meg.

Szombaton (e hó 14-én) a „Koldusdiák” című, magyarban már sokszor hallott kedves zenéjű operette került színpad. Mindjárt az első fölvonásban alkalmunk nyílt meggyőződni, arról hogy a társulatnak — bár csekély számban — jeles erők vannak. Pichler és Józefi kisasszonyok továbbá Müller Neumann, Moravi, Swoboda énekesek egyaránt tehetséges tagjai a társulatnak. A kar dacára annak, hogy száma névze szinten kevés tagokból áll, még is szépen megfelel az operette-előadá-sok követelményeinek. A zenekar hatását meg nagyon emeli a zongora, a mi pl. Rakodezainak nem jutott volna eszébe, pedig nála ugyancsak szükség lett volna erre. De hát az ő társulata nem az operette-re fektette a fűslyt; az ő társulata inkább drámai és vígjátéki sze-repekre alkalmas erőkből állott.

A Koldusdiák előadása általában megfelel a színpad-unkon magyarban látottaknak. Bár sokkal találobb Ollendorf alakítását is láttunk már. Swoboda jelenleg kís-és tulozott benne, különösen kedvelben. Pichler k. a. Laurája nagyon tetszett, úgyzintén Józefi kisasszony Broniszlavája. Pichler k. a. hangja tiszta, lágy, olvatag s a mellett mégis erőteljes. Mégis ilyen hang esendült még meg színpadunkon. Moravinak éneke jobb volt, mint játéka. Müller a czimszerepben teljesen kielégítette a tel-t házat.

A vasárnapi előadás közepes sikerrel folyt le. Kö-zönség szép számmal volt jelen, a mi a Czigánybáró szép zenéjének köszönhető.

Kedden bérletben Don Caesar R. Dellinger ope-retteje. Az előadás egészen tekintve, mondhatjuk, hogy a három első előadás között ez volt a legsikerültebb, legőszhangzatosabb. Valamennyi szerepő egyaránt sike-rült játékok mutatót meg. A czimszerepet Müller adta; Maritana szerepében Pichler kisasszonynak játéka sok-szor zajos tapsokat aratott; Swoboda (Don Ramudo) min-den jelenetében megnevettette a közönséget; Moravi (a király) játékában a gestusok ügyetlenek, nem elég ter-mészetesek voltak egy szerelmes mozdulataihoz képest.

Szerdán Gasparone, Millőcker 3 felvonásos ope-retteje adatott. Ez alkalommal már a páholyok sem voltak mind elfoglalva s a földszinti zártcsékek közül is sok volt az üres. Pedig az operette ismert kellemes szép zenéje több közönséget vonhatott volna. A szereplők, mint az előbbi előadásokban is, eléggé megfeleltek feladatuknak. Ez alkalommal megismerkedtünk Boré k. a. kedves hang-jával is, ki az előbbi darabokban nem lépett még föl. Jeles erője is a társulatnak, csak hogy — úgy látszik — betegeskedik jelenleg. Azonban dacára annak, hogy lábájása a játékbán merevségre kárhoztatta, zajos tap-sokat aratott, mert énekében nem zavartatta magát az-zal legkevésbébb sem. Pichler k. a. továbbá Swobodá-né, Swoboda, Moravi és Müller szintén kiűntek.

Nanon már szép közönség előtt adatott esütörtökön. A kedves zenéjű operette nem igen ismert színpadunkon s valószínűleg azért is telt meg egészen a ház. A czim-szerepet Boré kisasszony játszotta, a ki — mint így-kezetelőbb kiűntük — éppen oly élénk s ügyes lenne játékbán is, mint a milyen jól énekel, de lábaja egé-szen tönkre teszi játékat. Különbön esodájuk, hogy egyáltalán fölép; miért nem vesznek elő egyidőre oly darabokat, melyekben Boré k. a.-nak nimes szerepe, a vagy miért nem játszatják mással a neki szánt szerepet? — Atöbbi föbb szerepek Swoboda, Müller és Moravi adták.

Tegnap, szombaton „Egy éj Velenczében” került színpad, erről azonban majd csak jövőre emlékezünk meg.

Megyei s helyi hírek.

* **Közgyűlés.** Bács-Bodrog megyei apatini kerületi községi tanítói kör folyó évi máj. 2-án Apatinban fogja rendez tavaszi gyűlést megtartani, a melyre a kör tagjai és a tanús barátai tisztelettel meghívattak. A gyűlés sorrendje: I. Elnöki jelentés. II. A mult éles jegyzőkönyvnek felolvasása és tudomásul vétele. III. „A föld rétegeiben előforduló és az azokat jelző nevezetesebb állatok és növények leírása”-című értekezés. Weigang Jánostól. IV. A következő tétel tárgyalása: „Mily állást foglaljon el a tanító a közélet fontosabb mozzanataival szemben” — az összes tantes-tületek által kidolgozva. V. A következő munkálatok felbírálása: I. „Az énektanítás a népisoklamban” — a tantestületek vázlatai alapján kidolgozta Éibek Gyula. II. Mely eszközök által hathatunk a közép ízlésnek nemestítésre — a tantestületek vázlatai alap-ján kidolgozta Czífusz János. VI. Az ősi gyűlés helyének meg-határozása. VII. Az ősi gyűlésre kitűzendő tetelek megállapítása és a dolgozók kijelölése. VIII. Indítványok tárgyalása. Az éles d. e. 9^{1/2} órakor veendi kezdett. Az újonnan alkalmasított állami-és községi iskolai tanítók, az alapsz. 2. §. a) pontja értelmében fel-hívattak a körbe való belépésre. Kelt Apatinban, 1888. ápril hó 14-én. Witzmann József, az apatini közs. tanítói kör jegyzője. Weigang János, az apatini közs. tanítói kör elnöke.

* **A Türr-esatorna.** A árvizek megyénkben nem igen pusztíthatnak, legfőkébb fenyegetnek. A Duna, igaz, nagyon is megá-radt, de a kiöntésnél nem kell tartani. Csak az egy Türr esatorna nyugtalankodik s ez több kárt okozott mint a nagy Duna. Ugya-nis a nevezett esatorna víze két-három méterrel magasabbban folyik a földszínel s így természetes, hogy az árvízlepte vidék a víz-

nek lefolyását nem is várhatja. Általános a panasz azért a Tár-
esatorna ellen, hogy ott s oly vidéken vezették át a esatornát, a
hol a földszínen a esatorna víze általában magasabb s így e
községek, melyek soha még vízárt sem ismertek, most e szeren-
csésélen, sok — 24 millióba kerülés, egy fillérvény hasznát s semmi
előny sem nyújt esatorna létesése óta e községek évről-évre sok
meddőpróbálatásnak vannak kitéve.

* **Uszátavér** községben halálózás folytán úresedésbe jött
jegyzői és esetleg úresedésbe jövő segédjegyzői állásokra pályázat
van hirdetve. Határidő ápr. hó 30.

* **Egy beteg menyasszony öngyilkossága.** Dobrucky
Mari, egy előkelő újvidéki család leánya tífuszban szenvedett s
egy örüetlen pillanatban, e hó 15-én, első emeleti lakásukból az
utca közévére vetette magát, minek következtében néhány óra
mulva nagy kínok közt meghalt. A szerencsétlen leány menyasz-
szony volt s esküvője e hó 28-ára volt kitűzve. Az eset városszer-
nye részvételt keltett. A leány apja, Dobrucky őrnagy, az 1866-iki
porosz háborúban esett el.

* **Török temetés Újvidéken.** E hó 15-én Kameniez és
Újvidék között egy személyzállító hajón egy török anyuka meghalt s
Újvidéken mohammedán rítus szerint eltemették a zsidó temetőben.
A rítka temetésnek sok nézője volt.

* **Parkunk** már teljesen zöld, apróbb eserdej virágoznak
is s kellemes illattal töltik be városunk és egyetlen sétaterének
levegőjét. A közönség is szép számmal jár ki délutánoknál. Csak
azt nem értjük, hogy miért nem fordítanak több gondot a virá-
gok őrzésére? Mert sokan, ha megtetszik nekik valami, egyszer-
rűen letélik, nem is gondolva arra, hogy az a virág nem kizáró-
lag az ő kedvéért van ott, hanem abban mindenkinek joga van
gyönyörködni, de eltalajdonítani, letélni senkinek. Jó lenne a kör-
mére koptantani azoknak is, a kiknek kedvük telik ebben a
mesterségben.

* **A bot városából.** Bot városának nevezi már a fővárosi
sajtó Szabadakát, a város előkelőinek gyakori botokodása után.
Es méltán, mert aligha van város az országban, a hol az intelli-
gencia, — tisztelt a kivételnek — oly brutálisan viselne magát,
mint Bács-Bodrog megye legnagyobb városában. De úgy látszik
a jó szabadságnak nem tájtanak a politikában és magán ügyben
egyrágt a jó szolgálatot való argumentumtól, a bottól, daezára an-
nak, hogy a lapok mindenkor nyilvánosan megróják a veredőke-
ket. Az „Egyértés”-nek ismét jelenik, hogy e hó 16-án Mamuz-
sis Vaszó szabadkai lakos a napokban a piácson bottal megrá-
madta dr. R. L. szabadkai ügyvédet. Az útés a megtámadott ügy-
védnek csak kalapját érte. Többen, a kik a brutális megtámadás
tanúi voltak, Mamuzsis Vaszót meg akarták verni, mire Mamuz-
sis megfutamodott. Az eset városszerne kínos feltűnést keltett
nemesak azért, mert az ily brutális megtámadás és az ilyenekkel
való fenyegetés Szabadkan napirenden van, de általában a me-
botrányokozás azért is, mert eddig az előle nyilvános croszakok-
dások politikai ellenségeskedésre voltak visszavezethetőek, de dr.
R. L. a politikai ténem nem szerepelt s attól teljesen visszavonulva
tartotta magát.

* **Allami biztosítás** árvízárkok ellen. A közlekedési minis-
teriumban az árvízárkok ellen való állami biztosítás eszméje — merült fel.
Baross közlekedési miniszter a kérdést már a minisztertanács elő
is terjesztette, a mely azonban arra az időre halasztotta elhatáro-
zását, a midőn Baross határozott terveket készítes beemutálni.
Az új biztosítási módnak alapszméje az, hogy az árteri bírtokosok bírtokai
árterei szerint bizonyos biztosítási díjak fizetésére köteleztetnek,
s az árvíz által okozott károkat az illető víztereken szokásos bérelti díjak
vagy bírtokjádékok szerint becslik meg. A legnagyobb akadály
e terv utjában az, hogy az árteri bírtokosoknak már úgy, hogy
egyes vidékeken a kisebb és a parasztbírtokosok inkább mindenü-
ket készek feloldozni, csak a szabályozó társulatokba nem kelljen
fizetniük. A terv mindenesetre figyelemre méltó.

* **A cirkuszból.** A plakátok hirdették, hogy e
hó 19-én Pollanz cirkuszigazgató nyilvánosan megbir-
kózik előadás közben Wolffingerrel, a megyeháztéren levő
menageria tulajdonosával. Azonban a birkozás nem tar-
tott meg s most Pollanz cirkuszigazgató nyilatkozatot küldött
be hozzánk, mellyel tudomására hozza a közön-
ségnek, hogy a birkozás nem az ő hibájából maradt el,
hanem a birkozásra ajánlott Wolffinger visszavonulása
folytán. Utóbbi az előadáson nem is jelent meg s így
természetesen nem is kelhettek birokra.

* **Művészti estély.** A hírneves Shakespeare-reicitor, és
tragikus színész Szakáll Antal — mint lapunk mult számában
már előre jeleztük — szerdán tartja meg előadását a polgári ka-
szinó helyiségében. Műsora a következő: I. szakasz: 1. „Az örült”
Petőfőtől. 2. „Nem tróftaltam én” Tóth Kálmántól. 3. Shakespe-
are: „III. Richard király.” Anna hercegnővel nagy jelenete
(reicitatio.) 4. „Az utolsó alaminza” Petőfőtől. 6. Molière: „Tar-
tuffe.” Elmírával való két főjelenete a ledállással (reicitatio.) II.
szakasz. 6. „Angyal és ördög.” Szász Károlytól. 7. „A beteg és
az orvosok.” Gregusztól. 8. Schiller: „Haramiák”-jából Moor Fe-
rencz nagy jelenete a 4. főlónásból (reicitatio.) „Richard Tar-
tuffe” tanulmány, jelesebb művészek alakításának magyarázatával.
— Helyárak: Személyjegy 1 frt; esaládjegy 4 személyre 3
frt. Alólhely: 60 kr. diákjegy: 30 kr. — Az élvezetesnek ígér-
kező művészti előadásra ismétetlen fölolvijuk a közönség figyelmét.

* **Zentáról írják:** A megürült polgármesteri állás-
ra eddig két nevet hangoztatnak. Rezsényi Aurel zentai
szolgabíró és Boromisza János városi főkapitányt.

* **Vasuti alkalmazottak kiképzése.** A m. kir. államvasu-
tak igazgatósága elhatározta, hogy az igazgatóságnál és az üzlet-
vezetéségnél, az anyag és leltárbeszerzési és ellenőrzési szolgáltnál
valamint a raktáraknál alkalmazott minden ideiglenes minőségű
hivatalnok, gyakornok és hivatali képesítéssel bíró díjnos s szer-
tárfelügyező eszentül anyagszerkeztelési szakvizsgát tartozik tenni
az igazgatóság kebeléből kinevezett bizottság előtt.

* **A kapitányság** közhírre teszi plakátok utján, hogy az
elhatározta vonatkozó rendkötési rendelkezések megszüntet-
tével a „veszteség már megszűnt” s ismét a régi szabályrendeletek
jönnek érvénybe.

* **Az alkohol, mint gyógyszer.** A szőlők figyelmébe,
Dr. Nothnagel lécsi orvos a Weisbadenben megtartott belgyö-
gyésati kongresszuson érdekes értekezést tartott az alkoholról,
melyet különösen a gyermekek névre tart általmasnak. Szerinte
mint minden új szert, úgy az alkoholt is tévesen használják álta-
lános gyógyszerül, mert főleg a gyermekeknek nagy idegességet
okoz s az idegek ellenálló képességét felhóttéknél is esokkenti.
Szemes italokat tehát csak néha ajánl gyógyszerül a gyermekek-
nek. A szőlőket különösen figyelmezteti a jeles tudós, hogy kis
gyermekeknek egyáltalában ne adjanak szemes italokat, mert ez
még kis mértékben is nagyon ártalmas és gyakran oka lehet kés-
őbbi súlyos gyomorbetegságnak, esetleg gyomorráknak is.

* **Sajtóügy a kurián.** A kir. kuria Manojlovitch Emil el-
nökölte alatt a napokban tárgyalta Magyar Gyula gazeszerkeztő
semmisségi panaszát, a kit a sajtóbíróság a „Kabatos lapzerkeztő”
című ezikkért 6 havi fogságra és 400 forint pénzbüntetésre ítél.
Magyar Gyula semmisségi panaszában alaki kifogás gyanánt az
elővétel hozta föl, semmisségi okot látott abban, hogy a kir. ügyész
a tárgyalás folyamán egy a halgatóság között volt országgyűlési
képviseletől levelet fogadott el, és ennek alapján intézte kérdé-
seit a tanúhoz; hogy továbbá egy pótkésdőt is betévedt az es-
köndök tanácskozási termébe, végül, hogy a tárgyalást vezető el-
nök a tárgyalás adatainak összeszerelésén saját véleményénél is ki-
fejeztét adott, a mi esetleg befolyással lehetett az esköndök ver-
diktéjére. A kuria hozzász. tanácskozáis után Magyar Gyula sem-
misségi panaszát elvetette.

* **Új magyar gőzhajózási vállalat.** A közlekedési minis-
ter Klapka György budapesti lakost feljogosította, hogy gőzhajó-
val a Dunán és mellékfolyóin terhelte, árukat és személyeket bi-
zonyos meghatározatot vidéjé mellett szállíthasson és uszályokat
vontathasson. Ez engedély azonban csak oly járművekkel gyako-
rolható, melyek a közlekedési miniszter által 1869-ben kiadott
ideiglenes folyó-, esatorna- és tőlajózási rendszabály értelmében
rendes hajóelevelel el vannak látva; másrészt pedig okleveles ha-
jóvezénylő és vízszelző gépezetű gondozása alatt állanak. Az en-
gedély által továbbá a fenálló révjárók meg nem sérthető és így az
engedélyes köteles a révszabaddalakkal biztosított díjfértéknek
magaét feltétlenül alvetni és a hazai törvényeknek, a kiadott vagy
kiadandó miniszteri rendeleteknek és díjszabási intézkedéseknek
megfelelni. Az engedély végül a hajózási ügyek bármikemű ren-
dezésének utjában nem állhat.

* **„Nyelvörv”** című nyelvtörvényszaklap a készítőnd történeti
szótárhoz anyagot gyűjtven, a következő szavakra nézve adatokat
szívesen fogad bárkötől s közé is teszi a Nyelvörvben azíránt,
hogy mely vidékeken s mily értelemben használják azokat: Apadott
juh, száradott juh (tue vesztett?) — Budaháka (denever?) —
Cankózik; minden hadával főleankózik és elvakaródek (lassan, elő-
kódva megy?) — Cédassig. — Cellér; só áros, só cellér. — Ciccé;
a pipisták szentelt gyertyájokkal, ciccés ágokkal. — Ciere; pipéris
cierecs, nyálkás oltozet. — Cigere (pige, bilineke, esőrök?) —
Cihant, eihant; hármát eihantott (tüsszent?) — Cika;
Cikak; cikás ágak. — Cineál (tépáz, esulp?) — Ciciens; a
német cineisni bírkák; az ördög cineisnodik közöttük; eingoldók;
(ingrandúzik?) — Cirkák vagy esirkák; a fényes porta igazságszó-
csirkák közé számlálván; hatalmasságunk esirkáját megbeszélük (günst-
ling). — Civálás; nemesak farkok esóválsálva, hanem civálóssal-
kal is kívánalmak valami elcséget a vendékektől. — Cobók; a
tyuknak cobókját szereti, a kakasnak borzas cobóka. — Cökó,
cökös; nem cipót, facokót vontak fel labokra; cökösöknek egész
regementeje. — Copogás. — Cök, cökös cipó (kovász?) — Cú-
cölök (kosár vagy tarisznya?) — Culák; a pokolnak kapu culák-
jához.

* **Szerencsétlenül** járt ezredes, Chvalha Adolfot, a 39-ik gya-
legrezed ezredesét, kit Zomborból a 23. ezredtől csak pár hóval
előtt helyezték át Debrecembe, nagy veszedelm érte e hó 19-én
állomáshelyén, Debreczenben. — Az ezred a sánsíni dombokon
végez e a gyakorlatot s egyszer az ezredes rohamot vezényelt,
mire esakhamar gyorstűz következett. A puskaropogás annyira
megvadította az ezredes lovát, hogy megbokrosodott s lovasát
ledobta. Az ezredes hanyagt esett róla s alétlan maradt a földön.
A hó még hátrargott, de a rugás nem érte az ezredet, kit kocsin
szállították a városba, hol az orvosok konstátálták, hogy a bal-
kules-esontja tört el. A bal hóval a bordák körül, szintén
kisebb sérülést szenvedett, mert esős közben a kard megintotta. A
seb nem életveszélyes ugyan, de a gyógyulás folyamata mégis
négy öt hétig fog tartani.

Irodalom.

Y **Jung Ferencz** „A téves nevelési rendszerek áldozatai
vagy a társadalmi érkes hanyatlásának okai” című műve Oblát
Károly könyvnyomdájában Zomborban is kapható. (Ára 85 kr.)

— **Minek tartunk divatlapot?** Hiszen a „Képes
Családi Lapok” „Nő a házbán” című mellékletén a divatlevelek
és divatképek, a divat minden mozzanatáról, minden újabb tüné-
ményéről hídszövegben értesítenek, s azonkívül közleményei a magyar
esaládok háztartásának, gazdaságának minden ágát szakszerűen
tárgyalják. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6
frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Buda-
pesten, nagy korona-utca 20. sz.), melyhez az előfizetők leg-
ezszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek in-
gyen és bérmentve szolgál mutatóvényszámokkal. A legújabb szám
is változatos tartalommal jelent meg.

— **A legjobb barát** egy jó tanácsadó s ilyent esekély
6 frtért minden háziasszony szerezhet magának, a megren-

delt a „Magyar Háziasszony” című háztartási, gazdasági és szép-
íródolmi leltárhoz, mely a könyvtáiban és a munkatereiben, a
kertben és a gazdaságban, a gyermek- és a betegszobában egy-
aránt hű, gondos és megbízható tanácsadó. „Munka után” című
szépirodalmi mellékletében a szárazokszórol sem feledkeznek meg s
a lap olvasóinak évről-évre növekedő száma legjobban bizonyítja,
mily derékasan felel meg a „Magyar Háziasszony” az élje tü-
zött feladatának. A „Magyar Háziasszony” előfizetési ára egész
évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadó hi-
vatal (Budapesten, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az elő-
fizetők legeszszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bár-
kinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóvényszámokkal. A leg-
újabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: I. Föl-
pár, 8 oldal Együtt; és most, K. Beniczky Imádtól. (Folyt.) —
Egészítságnak mint nevelési tényező. Dr. D. M. dtől. (Vége.) — A
nők és párbaj. Vixtól. — Orvosi tanácsadó. — Háztartási gazda-
ság. K. Amádtól. — Szokabkeresztés. Várkódelevöl. — Házi
szerek. — Könyvházat. Hetőlápl. Enyedi Márkócs Imádtól. — Ho-
gyan főzzünk süsöt? — Egyletek és jótékonyág. — Külön-
pódek. — Hymen. — Gyászrovat. — Kérdések. — Feleletek.
Szokabkeresztés. — Kiadóhivatal postája. — Nyilt tér. —
Nyilt társalgó. — Késbírdekek. II. „Munka után.” 4 oldal. Szép-
íródolmi melléklet. Esztikehez. Hubert D. dtől. — Budapesti élet.
Absolútl. — Csak a kedves Károlyomért. Tolnai Lajostól. —
A tizenkét próba. Tölgyesny Annától. — Irodalom és művészet. —
Gondolatok. — Apróságok. Saktalány. Szarka Mártól. — Meg-
fejtések. — Második szerdem. Regény. Prém Jozseftől. (Folyt.)
III. Regény-melléklet. 8 oldal. „A sávilág titkaiból.” Regény
Lanka Gusztávtól. 26. iv. 201—208 lap.

— **Előfizetési felhívás.** A Jubiláumi Műkiállít-
ás Közlönye” ceitül tüzte maga elé a művészet s mű-
vészetit törekvésök iránti érdeklődés előmozdítását. Szűk-
sége, hogy a képművészetek általános pártolásnak ör-
vendjenek. Nem elég, ha csak a legfelsőbb társadalmi
körök mutatnak hajlamot azok termékei iránt, a polgári
osztály is vegyen részt a szemléletit oktatásban.
Úgy a esaládban, mint künn az életben minden egyes
ember előtt — gyakran a nélkül, hogy számot adhat-
na magának róla — bizonyos ideális eszel lebeg; a nők
és gyermekek ruházata, lakóhelyiségek díszítése — még
a legszegényebbeké is magán hordja bélyegét egy bi-
zonyos izlésnek, mely hagyományosan esvszázadok óta
szorosan összefügg a képművészetek fejlődésével. —
Az ember soha sem lett volna emberré, ha valaha
művészetit lángész nem vette volna meg a meg-
kívántató alapot. Mert bárhová tekintünk is e nagy
világban háztartásunk, ruházatunk, mely utóbbi ugyan
ez esvszázadban gyakran tévúra tért, házáink, palotáink
és temploaink, városaink, utcáink és kertjeink, mind oly
művészetit motívumok után vannak alkotva, melyek már
övezredek óta élnek a népek lelkében, örök idők óta
mindig képes ut eszmeik befogadására s a régiók újja
alakítására. Modern polgáriassodásunk szintén művészetit
termék, és eredetét ugyanazon forrásból veszi s ép
egy képezhető ki, mint az izlés, mely a mindenható
időben uralkodott. De a jó izlés kell, hogy már a nevel-
tetésben gyökerezze és csak ott fejlődhet ki teljesen,
a hol jó mintaképek léteznek. Ez főképp azon irány,
melyben a képművészetek különösen nemesítőlég
hatnak a polgárságra. Ezen szempontból kiindulva, mi
is tőlünk telhetőleg hozzá akarunk járulni ahhoz,
hogy főleg a hazai művészet alkotásai minden házba
és esaládba bejuthassanak és az azok iránti érdeklődés
a legszélesebb körökben felkeltessék. Folyóiratunk
eddig megjelent számai tambizonyosságot tesznek arról,
hogy helyes utat választottunk és hogy törekvésünk
főképp oda irányulnak, hogy a közönségnek csak
eredetit s a legjobbat nyujtsuk, a nélkül, hogy frázisok-
ban tetszelegnénk. Azt hisszük tehát, hogy mindenütt
sokan találkoznak, kik nézeteinket osztják, s a kik a
jónak a rossz fölötti előnyét bármely ténem is esme-
nek. Ezekhez intézzük egyszerű szerény felhívásunkat,
müködjének közre lapunk pártolása által eszmeink
kivételében, az előfizetési díj ily esekély, hogy óhajunk
teljesítése gyakorlatilag is lehetséges és azon élénk
érdeklődés, melyben már eddig is részesültek, megerősít
benntünk feltevésünkben. — A Jubiláumi Műkiállít-
ás Közlönye egy negyedévre két o. é. friba kerül,
beleértve a postai számküldéseket is. Megrendeléseket elfogad
minden bel- s külföldi postahivatal, továbbá minden könyv-
mű- és zeneműkereskedés is. Az elő-
fizetési pénzek „A Jubiláumi Műkiállítás Közlönye” kiadó-
hivatalának, Bécs, Währing, Gürtelstrasse 10, küldendők
be legeszszerűbben postautalványon. Egykebeben pedig a
lapunkban foglalt előfizetési felhívást b. figyelmébe ajánljuk.
Tisztelettel A Jubiláumi Műkiállítás Közlönyének
kiadóhivatala Bécsben.

— **„Az 1888-ik évi** állategészségügyi törvény”. Című
műre előfizetési felhívás. A törvény eredeti szövegével, magyará-
zattal és iratpáldákkal. Az ezen törvény által érvénybenhagyott
törvényekkel miniszteri rendeletekkel; közigazgatási hatóságok (al-
ispán, szolgabírák, községi előjárók és mezöl gazdák) számára.
Az állategészségügyi, mező gazdaságunk egyik úsusan jövedelmező
ágát, a nemzeti közvagyonosságunk pedig legfontosabb tényezőjét
képezvén, eredménye csak úgy lehet, ha a közrendezés az állat-
állományának a szükséges oltalmat és védelmet kellően biztosítja,
csak így érhető el, hogy a marhatenyésztés felvirágozzék és a
nemzeti közvagyonosság egyik forrásává váljék. Ezen érvény az
állategészségügyi érdekeink előmozdítására törekszik eszszertü
intézkedéseivel; az egész állategészségügyre vonatkozó határozatokat,
— beleértve a kevés változásokon átment s a keleti marhavészről

